

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק, רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת נשא

בס"ד, עש"ק פרשת נשא
ח' סיון תשע"ע - שנה א' גליון כ"א

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ט

ירושלים	הרה"צ מוצי"ט	ר"ת
8:51	8:15	6:58
8:51	8:15	6:58
8:50	8:14	6:57
8:48	8:17	7:13

נא לשמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וזה מה שמרמז רש"י כלת כתיב וכו', כי האות ו' הוא רק ו' הניקוד ולא משורש התיבה (עיין מה שביארנו בזה בהקדמה לספה"ק היכל הברכה שהוצאנו לאור, יסוד גדול מה שרואים בחז"ל שדורשים חסירות אע"פ שכתוב בתורה מלא) היינו שהיה חסר למשה רבינו הבחינה של ו'ה של שם הוי"ה.

וזה מבואר ממרן הארז"ל (ע"ח שער הנקודים ש"ח פ"ו) הטעם שיש בספר תורה תגין ואותיות ואין בה נקודות וטעמים, כי אחר שבירת הכלים נשארו האורות בבחינת תגין על האותיות, וע"י מה ששליח ציבור קורא הפרשה בס"ת בטעמים ובנקודות, הוא נתקן מה שחסר ממנו.

ועפי"ז יש לרמוז, כי על תיבת 'ויהי' יש בה טעם פז"ר בגי' עה"כ רפ"ח, שע"י בנין המשכן נקבצו וניתקנו כל הרפ"ח ניצוצין מה שהיה מפוזר ומפורד. אבל מכל מקום הטעם שעל תיבת 'ביום' הוא תלישה קטנה, שמרמז שעוד לא נתקן הכול כמו שביארנו שמשה רבינו היה יכול להמשיך רק הבחינה של י"ה יחודא עלאה, ונחסר עוד התיקון של יחודא תתאה. אבל בבחינתו כן תיקן לכך הטעם על תיבות 'כלות משה' הוא קדמא ואולא, שהוא בחינת פכ"פ, שנעשה ע"י מעשה המשכן.

אבל הי"ב נשאים היו יכולים להמשיך התיקון גם לבחינת ו"ה יחודא תתאה, כי ב"פ ו' הוא י"ב והרי בווי"ן תתקמר שנעשה היחוד התחתון על ידו, ולכן הי"ב שבטים כן היו יכולים להמשיך התיקון לו"ה.

ולכך כתוב שהנשאים חנכו רק המזבח, להורות שרק הם היו יכולים לתקן המזבח החיצון בחינת ה"א אחרונה של שם הוי"ה, ולכך באמת רואים כשמשח משה את המזבח החיצון לבד משאר המשכן.

(נאמרו בס"ש תשס"א לפ"ק)

ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אותו ויקדש אתו ואת כל פליו ואת המזבח ואת כל פליו וימשחם ויקדש אתם (ו א). פרש"י ז"ל 'כלת' כתיב, יום הקמת המשכן היו ישראל, ככלה הנכנסת לחופה. ביאור הדבר, וגם להבין שרואים שנבדל משיחת המזבח מכל שאר הדברים של המשכן, כי כתוב 'את המשכן וימשח אתו' שזה כולל הכול, ואח"כ פירט הכתוב רק את 'המזבח' לבד. וגם צריך להבין מה שכתוב אח"כ 'ויקריבו הנשאים את חנוכת המזבח' שנראה שהנשאים חנכו רק את המזבח לבד, ולא כל המשכן.

ואפשר לומר שהרי המזבח מדובר במזבח החיצון, וזה מבואר (עיין זוה"ק ח"ג ל: ובפירושו של אא"ז דמשק אלעזר שם) שמזבח הזהב הפנימי, מרמז על אות ה"א ראשונה של שם הוי"ה בחינת בינה, והמזבח הנחשת החיצון, מרמז על אות ה"א אחרונה של שם הוי"ה בחינת מלכות.

וזה איתא בלקוטי תורה ממרן הארז"ל (פרשת שמות) וז"ל: כי בחינת משה הוא מיסוד אבא, הסתום וגנוז תוך יסוד אמא, והנה יסוד אבא הוא בחינת ע"ב, ואחוריים דע"ב עולה קפ"ד, ויסוד דאמא שהוא אהי"ה דיודי"ן קס"א, סך הכול בגימ' משה.

ויצא מזה שמשה רבינו הוא בחינת י"ה משם הוי"ה בחינת יחודא עלאה, אבל לא מהבחינה של ו"ה משם הוי"ה בחינת יחודא תתאה, וא"כ לא היה יכול משה לתקן רק הבחינה של י"ה, ולא הבחינה של ו"ה של שם הוי"ה. והטעם בזה הוא, כמו שמבואר בזוה"ק (ח"א רלד:) אמר רבי יצחק, א' דויקרא, אמאי היא זעירא. אמר ליה, אתקיים משה בשלימו, ולא בכלא, דהא אסתלק מאתתיה. רואים מזה שהיה פגם למשה רבינו.

דברי תורה מרבתינו ז"ע

כהנים שבדאי כולם יברכו בלב שלום, ולא יהיה נמצא בעולם ח"ו כהנים קשה עורף, אלא דייקא רחמנים וביישנים גומלי חסדים טובים אמון.

(בן ביתי' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיְדַבֵּר הוֹי"ה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר פֶּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹד לָהֶם (ו כב-כג).

איתא במדרש (תנומה ויהי ז) מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים ממתן תורה. ולכאורה מה השייכות של ברכת כהנים למתן תורה, והנה אמרתי בס"ד לכאור מנהג ישראל תורה דבשעה שהחזן מברך את החודש הוא אוהו את הספר תורה בידו, ולכאורה מפני מה דוקא אז נוהגים כן ולא בשאר התפלה.

ואמרתי בדרך נפלא דהנה מבואר בספר תולדות יעקב יוסף שהקשה לפרש סמיכות הפסוקים (דברים ד מא-מד) 'או יבדיל משה שלוש ערים לנוס שמה כל רוצח' וגו' 'וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל'. אלא שמבואר ברמב"ם ז"ל שמקשה מפני מה אמרו חכמו"ל (מכות י). לחייב רוצח בעונש גלות או כדומה, הא הרי הוא נולד במולד להיות רוצח, א"כ הוא מהכרח להיות כן, והוא תחת התחייבות המזל, והרמב"ם ז"ל אינו מתרץ כלום. ומתרץ התולדות יעקב יוסף ע"פ דברי המדרש (ב"ר מד ג) דאברהם אבינו ע"ה קודם שמל את עצמו היה תחת התחייבות המזל אברם אינו מוליד, ואח"כ כשמל עצמו וקיים מצות התורה, יצא מן המזל ונהיה אברהם מוליד עי"ש.

ובזה מבאר סמיכות הפסוקים דכתיב 'או יבדיל משה וגו' לנוס שמה רוצח' וקשה קושית הרמב"ם למה חייבו חכמים עונש לרוצח, הרי נולד במולד להיות רוצח, א"כ ההכרח אצלו להיות כן. ומתרץ התורה 'וזאת התורה אשר שם משה' כי ע"י התורה אפשר לצאת מן המזל ואינו נמצא עוד תחת התחייבות המזל, א"כ כאשר נעשה רוצח ח"ו על זה חייב עונש שהוא גרם להיות תחת שליטת המזלות עי"ש.

ולפ"י מבואר למה דוקא אצל ברכת החודש אוהו הש"ץ הספר תורה בידו, כי הרי הש"ץ מתפלל אצל ברכת החודש ואומר 'חדשהו הקב"ה את החודש הזה לטובה ולברכה' וכו', ולכאורה קשה היאך יכולין להתפלל על השתנות החודש הבא לטובה ולברכה, הרי החודש יהיה בהכרח כמו שאנחנו נולדנו במזל, אם לטובה או ח"ו לרעה, כי מוכרח להיות ע"פ התחייבות המזל. ולכן אנחנו אוהוים בספר תורה בידינו בשעת 'ברכת החודש' לרמוז דע"י שאנחנו עם ישראל הקדושים עם מקבלי התורה, יוצאים מן שליטת המזלות ואנחנו רק תחת השגחת הקב"ה וכנאמר (שמות יט ה) והייתם לי סגולה מכל העמים, וא"כ אנחנו למעלה מן המזל ואין אנחנו מתיראים עוד מהתחייבות המזל באמצעות קיום התורה, ולכן אנחנו יכולין להתפלל על החודש הבא, שיחדש הקב"ה עלינו לטובה ולברכה.

ולפ"י שפיר מתפרש המדרש הנ"ל כמין חומר 'מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים' כי לכאורה היאך יכולים הכהנים לברך את ישראל יברכך ד' וכו', הא הכול לפי התחייבות המזל, א"כ היאך מועיל ברכת כהנים, ולזה אמר המדרש 'מתן תורה' דע"י קבלת התורה יצאו בני מן המזל, וא"כ יכול שפיר לחול ברכת הכהנים.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גִרְשׁוֹן גַּם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם (ד כב)

רצונו לומר אוהרה היא לכל ישראל עובדי השי"ת בלב תמים, שינשאו את 'ראש' ישראל דקדושה, והוא נקרא 'ראש בני גרשון' שבני ישראל הם מגורשים בגלות המר הזה, וגם מגורשים ג"כ מעבודת הבורא ב"ה עבור דחקות פרנסתם, והתגברות הקליפות לאין שיעור כנודע. לזה צריכים אנשי מעשים טובים, דוקא שיתחזקו ויתדבקו כולם בלב אחד, שינשאו את 'ראש בני גרשון' כדי שיוכל לעבוד את הבורא ב"ה, בהרחבת הדעת, שעבוד זה יוכל בנקל להוריד השפעות טובות למטה 'לבני גרשון'. וזהו שכתוב 'גם הם לבית אבותם' כלומר כשיהיה להם הרחבת הדעת, אזי יהיה לבם תמיד קשור לאבינו שבשמים. וזהו 'לבית' לשון לב טהור ברא לי אלהים, 'לבית אבותם' לאבינו שבשמים, כי שם הוא עיקר דירתם של בני ישראל, וכן לבו של אדם נקרא בית לבורא ב"ה כנודע. 'למשפחותם' רצונו לומר שכל אחד יהיה נקשר לצינור השפעתו, הנובע משורש אחיזה שלו והבן.

(בן ביתי' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וַיְהִי וַפְקֻדֵיהֶם שְׁמוֹנֵת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים. עַל פִּי הוֹי"ה פִּקֵּד אוֹתָם וגו' (ד מוח-מט)

והנה מספר הלויים 'שמונת אלפים וחמש מאות ושמונים' בסוד י"ה פעם ו"ה פעם כ"ו, ו"ה פעם י"ה פעם כ"ו, והם ש"ל היות כמנין 'שמונת אלפים וחמש מאות ושמונים', שמנין הלויים פ"ר היות וחמשים היות, וזה 'על פי ה' פקד אותם'.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ בִּי תִשְׁטֵה אֶשְׁתּוֹ וּמַעַלְהָ בּוֹ מַעַל (ה יב).

כ"י תשטה' אשתו' ומעלה' סופי תיבות הוי"ה, שמועל באיש של מעלה, כי כל אשה סוטה מרמזת ג"כ לישראל, שנקראין אשה של איש של מעלה, וכשבאין הרהורים ורעות, אם מהפך לקדושה 'נקתה' מן הרע 'ונזרעה זרע' מצות ותורה באור זרוע לצדיק (תהלים צו יא), ואם לאו נהפך רחמנא ליצלן למינוח, כמבואר בספר ברית מנוחה, שכל תלמיד חכם הפורש מן התורה על ידי טינא שבלבו בידוע ששתה מן מים המאורים, ואז יעשה בו נקמות כי מעל בכנסת ישראל.

(זוהר ח' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיְדַבֵּר הוֹי"ה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר פֶּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹד לָהֶם (ו כב-כג).

ואם תאמר למה אמר תחלה 'וידבר' שהוא לשון קשה, ואח"כ כתיב 'לאמר' לשון רכה. אלא לפי שיש כהנים עמו ארצים ולב קשה, וכל ברכת כהנים לברך את ישראל הוא להם לעול ולמשא, וכן אפילו כשמברכין הם בחפזן ובבהלה, כמו שכתב רש"י זלה"ה. עליהם כתיב 'וידבר' לשון קשה, שמושה אמר להם שלא ילכו בדרך זה, אלא שיברכו לישראל בכוונה ובלב שלום באהבה וברצון. וכשבא הדבור מהקב"ה למשה או כתיב 'לאמר', כי משה אמר להקב"ה שלא יכול להיות אצל הכהנים שהם משורש החסדים, להיות להיפך קשה עורף, אלא ודאי יהיו כולם בבחינת חסדים, ויברכו בלב שלום, והו' 'לאמר' שהיה משה ממליץ על

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דיני חוטי הציצית. סימן יא

א. יעשה נקב באורך הטלית על הכנף שהוא שיעור שלשה אצבעות, אמה קמיצה זרת, ולא למעלה מזה:

בש"ע סעי' ט' כתב וז"ל: יעשה נקב באורך הטלית, לא למעלה מג' אצבעות (היינו גודליו), מפני שאינו נקרא כנף, ולא למטה מכשיעור שיש מקשר גודל עד הציפורן, משום שנאמר על הכנף, (במדבר טו לח).

בפ"ח שער הציצית פ"ג כתב וז"ל: ועל כן אין רשאי להטיל הציצית רק למעלה מקשר גודל, ולמטה מג' אצבעות וכו', שהם אמה קמיצה זרת. וכו' בשע"כ ענין הציצית דרוש ב.

ובשע"ת סק"ז כתב וז"ל: מג' אצבעות - בהג"ה כתב דהיינו גודליו. ובמחזיק ברכה הביא מדברי ספר הכוונות שהג' אצבעות הם אמה קמיצה זרת ע"ש, ובספר מצת שמורים ובשלמי צבור האריך וכתב שגם האר"י ז"ל יודה רק שמודדין במקום הקצר. והנך ג' אצבעות דאמה קמיצה זרת חד שיעורא הוא ע"ש, ועיין במשנת חסידים שנקראים כולם אצבעות על שם אצבע הסמוך לאגודל לפי שהם גבורות כו' ע"ש.

וכן במש"ב סקמ"ב כתב דלכתחלה יותר טוב למדוד הג' אצבעות באמה קמיצה זרת הסמוכין זה לזה.

ובבאה"ל ד"ה היינו כתב, וז"ל: ומ"מ לפי מה שכתבנו קודם דיש לזהר לעשות הנקב דוקא תוך אצבע הג' קודם השלמתו, על כן אם ירצה יכול למדוד הג' אצבעות באמה קמיצה זרת הסמוכין זה לזה כמ"ש בשם האר"י ז"ל, ולעשות אח"כ הנקב, ואידי ואידי חד שיעורא הוא, וכעין זה כתב ג"כ בשע"ת ע"ש, אלא דהוא כתב דטעם האר"י ז"ל אפשר משום דס"ל כספיקת התוספות דמידת הגודל הוא במקום הקצר, וטעמא דידן הוא דאפשר דוקא בציצית משום דחשש האר"י ז"ל לסברת הרוקח והר"י ב"ח ומהר"א דס"ל דוקא תוך ג'. ולצאת ידי כל החששות (היינו חששת התוספות וסברת הר"י ב"ח) יותר טוב שיעשה הנקב תוך ג' אצבעות אלו, וכן מצאתי אח"כ בארה"ח שטוב למדוד הג' אצבעות באלו הג' הסמוכין זה לזה.

ולמעשה נהגו בכנפי הציצית, לשיטת רא"ח נאה לא למעלה מ-5.9 ס"מ, ולא למטה מ-3.5 ס"מ. ולשיטת החזו"א לכתחילה להתחיל הנקב בס"מ השישי, ולא פחות מ-4.5 ס"מ.

ב. שני הציצית שכנגד ראשו יקשרם למעלה, וכשהטלית מונח לפניו יהיה נוטף על הקרן. ושלמטה יקשרם מן הצד, וכשהיו תלויים למטה יהיה נוטפים על הקרן.

בש"ע סעיף ט"ו כתב וז"ל: ו'א שצריך לדקדק שיתלה הציציות לאורך הטלית, דבעינן שתהא נוטפת על הקרן (פי' תלוי על הקרן), ואם היה ברחבו לא היה נוטף, שהרי כלפי קרקע היה תלוי.

בברכ"י סק"ז כתב, וז"ל: שיתלה הציציות לאורך וכו'. כתב מהריק"ש פירוש, שיהיה אורך הציצית נמשך עם אורך הטלית, דהשתא בהתעטפו כשחולק הרוחב בזרועותיו משליך שתי הציציות לפניו, ושתיים לאחוריו, נוטף על הקרן. וראיתי אנשי מעשה תולין אותן שיהא נמשך ארכן עם רחב הטלית, וסוברים שכונת הפוסקים שיחלוק אורך הציצית. ואין ג"ל, דהשתא הוי נוטף על הקרן שלא בשעת עטוף, ובשעת עטוף לא, ואנן בתר שעת עיטוף אזלינן. ועוד דלשון תליה לאורך הטלית שאז"ל, משמע שיהא אורך הציצית נמשך עם אורך הטלית, עד כאן לשונו. וכו'. וראיתי למר זקנינו הרב מהר"ר אברהם אזולאי זלה"ה בעל חסד לאברהם בהגהותיו כ"י, שהביא דברי מהריק"ש הנז', וכתב עליו וז"ל: ואני נוהג בשתי ציציות שלאחריו כסברת הריק"ש, ובשני ציציות שלפני כסברת אנשי מעשה, כי זוה האופן יהיו כל הארבעה ציציות נוטפות על הקרן ביושר, משא"כ לסברת אנשי מעשה בשתי ציציות של אחור, שאינם נוטפין על הקרן אלא תחת הקרן, וכן בב' ציציות שלפניו ג"כ לסברת הריק"ש שאינם נוטפים על הקרן, אלא תחת הקרן, כ"ל, עד כאן לשונו. ודבריו נאמנו מאד, והחוש יעיד על זה. וכדברי מ"ה מפורש להדיא בהגהה מיימונית ריש הלכות ציצית שכתב וז"ל: וכן נהיג מורי רבינו לדקדק בטליתות שיהיו הציציות נוטפות על הכנפות בשעה שאדם מועטף בו, ויש כנף שהוא תולה בו לאורך הטלית ויש ברחבו, הכל לפי מה שמתעטפים בו, עד כאן לשונו. ודבריו מבוארים כדברי מ"ה. מובא בשע"ת סק"ו.

ג. ויכול לקשרם היטב, שלא יהיו חוזרים חלילה,

מעשה אבות

נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם.
(ד כב)

שמעתי אומרים שכ"ק מרן הגה"ק ציס"ע מרן האדמו"ר מקאמרנא בעל המשק אליעזר ועוד ספרים קדושים, היה אצל כ"ק ש"ב הגה"ק ציס"ע מרן מוידטשוב רבינו יצחק אייזיק זיע"א בשבת פרשת במדבר קודם שבועות, והוא מרן בשעת אמירת תורה בשולחן הקודש בלילה של שבת קודש היה בהתלהבות גדולה מאד, ובאמצע התורה אמר שאנחנו לא מפחדים משום דבר כי אנחנו בדורנו גדול כמו התנא אלוקי רבי שמעון בן יוחאי בדורו, וכן היה בסעודת של צהרים בשבת קודש, ובסעודה שלישית היה עוד יותר גדול מאד.

ואחר כך ביום ראשון אחר שבת קודש שהיה כבר פרשת נשא בא אא"ו למרן מוידטשוב לקבל ממנו פרידה לנסוע בחזרה על שבועות לאביו לכ"ק מרן הגה"ק ציס"ע רשכבה"ג בעל היבל הברכה אדמו"ר מקאמרנא זיע"א ביקש מרן רבינו מוידטשוב ממרן רבינו מקאמרנא שאל יגיד לאביו מה שהוא אמר על עצמו שהוא גדול כעת כמו רבינו הקדוש התנא אלוקי רבי שמעון בן יוחאי זיע"א.

אמר לו מרן מקאמרנא למרן מוידטשוב שדבר זה מרומז בפרשה הזאת 'נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם' בני גרשון הפירוש שאנחנו נמצאים בגלות המר ונקראים אנחנו בני גרשון. נשא את ראש, ראש קאי על הצדיק הגדול הצדיק לרומם את הבני ישראל מהגלות ולעשות להם טובות ואי אפשר לו להצדיק רק אם יש לו קצת התנשאות להיות אצלו שהוא בבחינת גדול נשא את ראש, הראש צריך להיות לו נשא, מותר לו לומר אפילו שהוא גדול כמו אבות הקדושים. גם הם, אין גם אלא לרבות. מה בא לרבות לבית אבתם אם צריך לו לזה לעשות טובה לבני ישראל עם הקדושים בכל מקום שהם.

ותיכף ומיד כאשר שמע מרן מוידטשוב ממרן מקאמרנא הפירוש על הפסוק קם מכסא ונשק למרן מקאמרנא על מצחו, ואמר לו תודה רבה על זה שממש החייתה אותי והתיר לו שכן יגיד לו לאביו מרן זיע"א מה שאמר על עצמו.

מעשה שלום

והמניחים חלל שיעור אצבע הוא מנהג בורות:

מש"כ רבינו ז'יכול לקשרם היטב, כתב בלקט יושר דבעל תרומת הדשן נהג לקשור קשר עליון בחוזק לנקב עד שיכפל רוחב הבגד לגמרי, וכן בערוך השלחן (סעי' יט) דנכון כשקושר קשר העליון יקשרנה מדובק לצד הכנף כדי שתחזיק ולא תפול למטה, ואף שע"ז נתכוון מעט מהבגד ולא יהיה בו אורך קשר אגודל לית לן בה דכיוון לאו כלום דבהתפשטותו יש שיעור, וכו' באשל אברהם בוטשאטש, וכו' בספר דינים והנהגות לחזו"א דהיה קושר ראשון מהודק לבגד, וכמבואר מדברי המג"א סק"ד.

מש"כ רבינו שלא יהיו חוזרים חלילה, כוונתו במה שכתב במג"א סק"ד וז"ל: מ"מ עכ"פ יזהר מאוד שלא יהו הציצית תלויין באלכסון על קרן זוית [ב"י], ולבוש כתב הטעם דאסור מפני שנראה שצריך ח' ציצית מפני זה עושה באלכסון כדי לצאת בזה לב' צדדים ע"ש, ולי נראה דאסור מפני שהוא מנהג הקראים שעושין כן באלכסון.